

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2022 m. vasario d. Nr.
Vilnius

VADOVO ŽODIS

Žydrūnas Plytnikas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos
pirmininkas

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija) ikiteismine tvarka nagrinėja asmenų skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. Vykdydama iš administracinių teisinių santykių kylančių ginčų nagrinėjimo funkciją, Komisija veikia kaip nepriklausoma ikiteisminė institucija, kurios sprendimai gali būti skundžiami administraciniam teismui.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 4 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos administracinių ginčų komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 817, 10 punktu, Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 135, 3 punktu ir 9.2 papunkčiu, teikiame Vyriausybei 2021 m. veiklos ataskaitą (informaciją apie veiklą) (toliau – Veiklos ataskaita).

Komisija 2021 metais gavo 1674 skundus dėl pareiškėjų teisių pažeidimų, priėmė 1619 sprendimų, administraciniam teismui buvo apskūsti 219 Komisijos sprendimų. Komisija 2021 m. gavo 236 įsiteisėjusius teismų sprendimus, iš kurių teismas patvirtino 177 Komisijos sprendimus (75 proc.), 59 sprendimus panaikino visiškai ar iš dalies (25 proc.). Didelis Komisijoje gautų skundų skaičius rodo, jog asmenys aktyviai naudojasi ikiteismine ginčų nagrinėjimo galimybe, pasitiki Komisija, ikiteisminis ginčų nagrinėjimas yra vis labiau žinomas kaip asmens teisių gynimo būdas, kuris pasižymi operatyvumu, galimybe ginčą išspręsti taikiai, nemokamu procesu. Mažas Komisijos sprendimų apskundimo teismui skaičius ir didelė dalis teismo patvirtintų Komisijos sprendimų rodo, jog Komisijos priimti sprendimai yra objektyvūs, pagrįsti ir teisėti.

Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 nutarimu Nr. XIV-72, 186 punkte ir 195.2 papunktyje

numatyta tęsti teisinio reguliavimo peržiūrą plečiant ikiteisminį ginčų sprendimą ir skatinant mediaciją; siekiama užtikrinti, kad teisingumo sistema atlieptų visuomenės poreikius ir demokratinės valstybės principus; siekiama sumažinti teismams tenkančių bylų krūvius.

Vienas iš aktualių Komisijos 2021 m. veiklos aspektų – nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojusio įstatyminio reguliavimo pagrindu pradėta taikyti neteisminės mediacijos procedūra. Taigi, mediacija pradėta taikyti ir ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo Komisijoje metu. Pirmųjų metu patirtis nuteikia pozityviai. Per metus Komisija 11 kartų sprendė ginčus mediacijos būdu, kai mediatorius padėjo ginčo šalims taikiai išspręsti kilusį ginčą. Visais atvejais mediatoriais buvo Komisijos nariai. Mediacijos proceso rezultatas – sudarytos 7 taikos sutartys, 2 atvejais pareiškėjai atsisakė skundo, taigi, daugeliu atveju ginčus pavyko išspręsti taikiai, šalims įvertinus susidariusios situacijos aplinkybes bei sutarus dėl iškilusių klausimų sprendimo.

Komisija vystė bendradarbiavimą su mokslo ir mokymo institucijomis, kurio tikslas – skatinti tarpusavio bendradarbiavimą rengiant specialistus, mokslines ir praktines konferencijas ir kitus renginius bei mokymus, bendrus tarptautinius ir nacionalinius projektus Komisijos veiklos srityje, organizuojant ir vykdant teisės krypties studijų programos studentų mentorystės programą, praktinį mokymą ir privalomąją praktiką, remiant mokslo, mokymų bei profesinę veiklą ir patirties sklaidą.

I SKYRIUS STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS KONTEKSTO (APLINKOS) ANALIZĖ

Vienas iš esminių Komisijos veiklos 2021 m. pokyčių – įtvirtintas alternatyvus ginčų sprendimo būdas – neteisminės mediacijos institutas. Ši funkcija Komisijai suteikta įstatyminiu reguliavimu, t. y. pagal IAGNTĮ pakeitimo 2020 m. birželio 11 d. įstatymą Nr. XIII-3050. Pokytis turėjo teigiamos įtakos Komisijos veiklai, Komisijos strateginio veiklos plano įgyvendinimui, nes ginčai buvo išspręsti suderinta ginčo šalių valia, o ne Komisijos priimtu šalis įpareigojančiu sprendimu.

Komisija savo veiklą organizavo atsižvelgdama į teisės aktais nustatytas taisykles, susijusias su pandemijos COVID-19 plitimo valdymu. Komisijoje buvo įgyvendintos visos rekomendacijos ir reikalavimai siekiant užtikrinti saugų darbuotojų darbą. Pažymėtina, kad pareiškėjų skundų nagrinėjimas daugeliu atveju vyko nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu.

Komisija įgyvendino su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Centralizuotu vidaus audito skyriumi 2020 m. gruodžio 22 d. suderintą Rekomendacijų, pateiktų Lietuvos administracinių ginčų komisijos valdymo vidaus audito 2020 m. lapkričio 24 d. ataskaitoje Nr. 1V-18, įgyvendinimo priemonių planą Nr. 16R-3. 2021 metais buvo įgyvendintos visos 17 numatytų rekomendacijų ir Rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas buvo visiškai įvykdytas. Įgyvendinus šiame plane numatytas ir kibernetinį saugumą užtikrinančias priemones, Komisijos struktūrinius pokyčius, vidaus darbo administravimas ir darbo organizavimas tapo efektyvesniu.

ANTRASIS SKIRSNIS STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

1 strateginis tikslas: Užtikrinti asmenų teisę spręsti ginčus be teismo

1 lentelė. Strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas

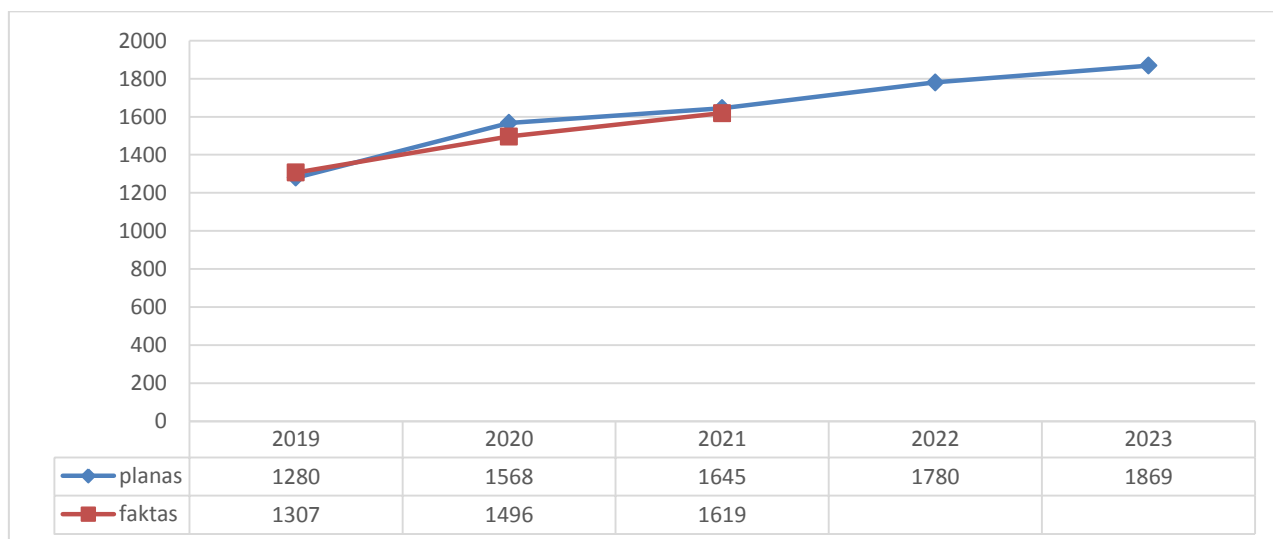
Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Asignavimų planas	Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota Asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui,

					dalys (%)
1	2	3	4	5	6
01.01	Administracinių ginčų sprendimas išankstine ne teismo tvarka	1 928	1 928	1 820	94,40
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>		-	-	-	-

Pagal Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 2 priedą bei pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 vasario 24 d. nutarimu Nr. 117 patvirtintą 2021 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas (1 priedą), Komisijai buvo skirti 1 928 tūkst. Eur asignavimų.

Komisijos pagrindinis veiklos tikslas – asmenų skundų, kilusių administracinių teisinių santykių pagrindu, nagrinėjimas buvo sėkmingai įgyvendintas.

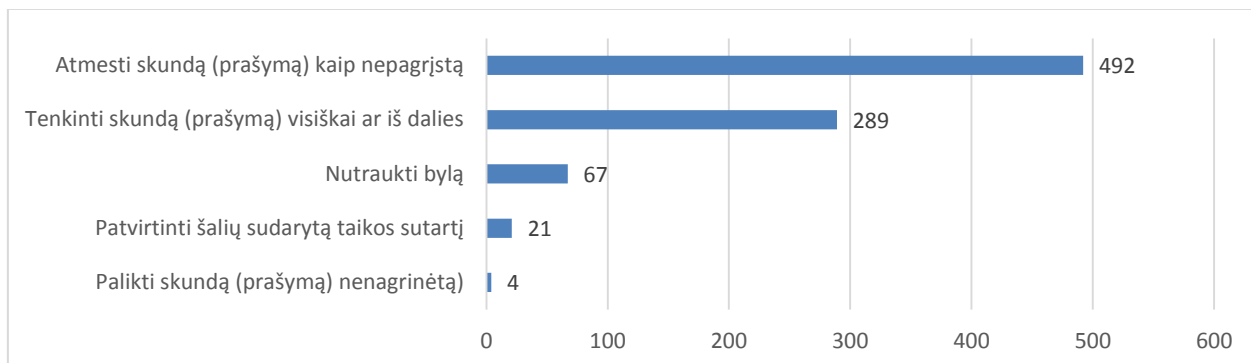
1 grafikas. Priimtų sprendimų skaičius per metus, vnt.

Komisija 2021 metais priėmė 1619 sprendimų (873 sprendimai išnagrinėjus skundą iš esmės ir 746 sprendimai atsisakyti priimti (ar iš dalies atsisakyti priimti) nagrinėti skundą kaip nepriskirtą Komisijos kompetencijai ar nepašalinus skundo trūkumų). Sprendimų skaičius, palyginus su 2020 m., padidėjo 8,2 proc.

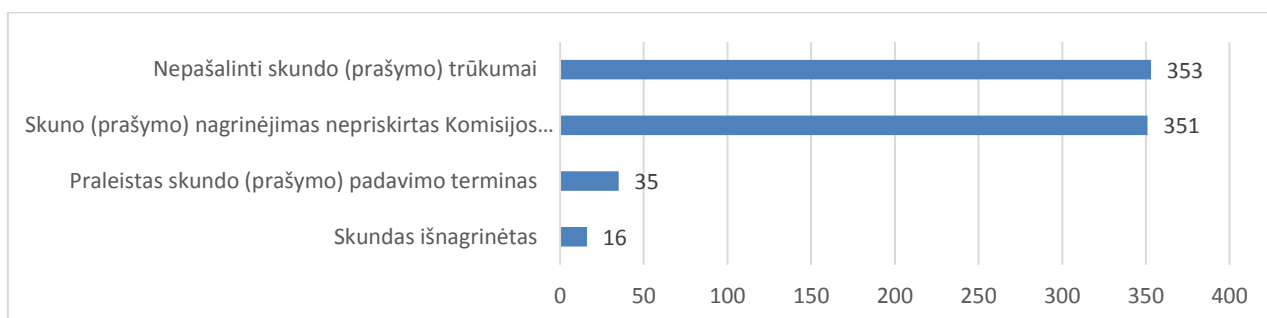
Komisija, išnagrinėjusi pareiškėjų skundus daugeliu atveju vertino, jog pareiškėjų skundai buvo nepagrįsti, todėl 492 sprendimais (56 proc. nuo 873 sprendimų) atmetė skundus. Nemažą skundų dalį Komisija pripažino pagrįstais ar iš dalies pagrįstais, todėl 289 sprendimais (33 proc.) skundus tenkino visiškai ar iš dalies. Kitais atvejais administracinis ginčas buvo baigtas nutraukus bylą, sprendimu patvirtinus šalių sudarytas taikos sutartis ar palikus skundą (prašymą) nenagrinėtu.

2 grafikas. Sprendimų rezultatai, vnt.

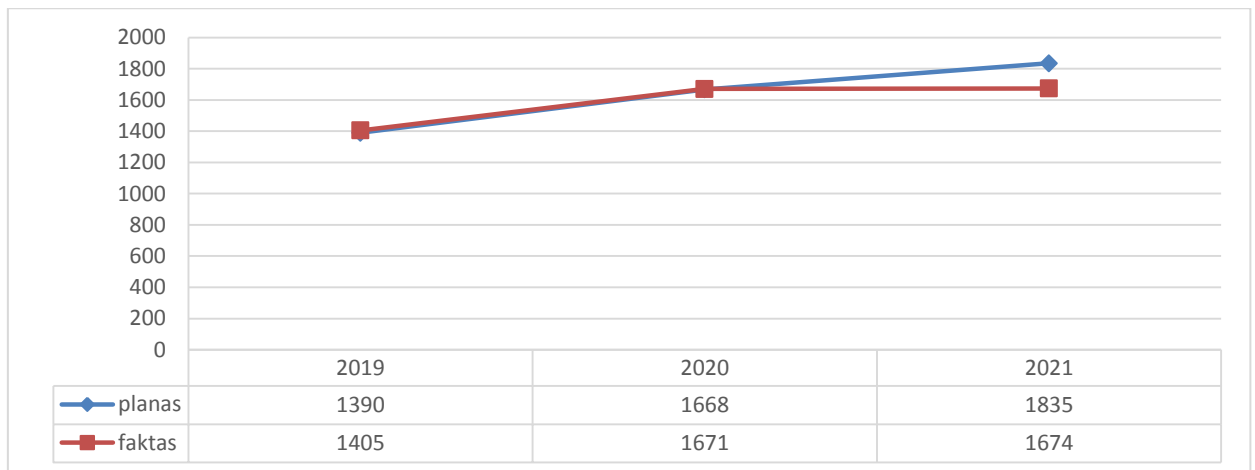
Kitais 746 sprendimais buvo atsisakyta priimti skundą (prašymą) ar jo dalį nagrinėti Komisijoje. Atsisakymą lėmusios priežastys buvo šios: 353 atvejais (47 proc.) pareiškėjai nepašalino skundo (prašymo) trūkumų, 351 atveju (46 proc.) skundo (prašymo) nagrinėjimas nepriskirtas Komisijos kompetencijai, 35 atvejais (5 proc.) praleistas skundo (prašymo) padavimo terminas, 16 atvejų (2 proc.) ginčas tarp tų pačių šalių dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu jau buvo išnagrinėtas (nagrinėjamas).

3 grafikas. Priežastys, lėmusios atsisakymą priimti skundą (prašymą) ar jo dalį nagrinėti, vnt.

Komisijoje 2021 metais buvo gauti 1 674 skundai, todėl skundų skaičius išliko beveik toks pats kaip ir 2020 m.

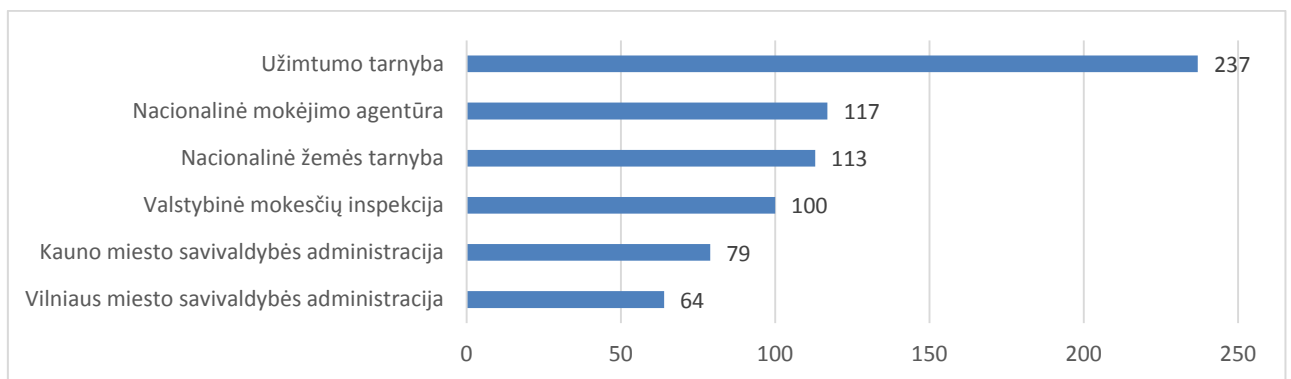
4 grafikas. Asmenų, pasinaudojusių išankstine administracinių ginčų sprendimo ne teisme tvarka, skaičius (gautų skundų skaičius), vnt.

Vertinant 2021 m. gautų skundų duomenis pagal skundžiamus valstybės ir savivaldybių viešojo administravimo subjektus matyti, kad daugiausia skundų buvo dėl valstybinio (centrinių ir teritorinių) administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų (veiksmų/neveikimo) teisėtumo – 1 164 skundai (69,5 proc.), dėl savivaldybių administravimo subjektų – 475 skundai (28,4 proc.), dėl kitų subjektų ar neįvardintų atsakovo – 35 skundai (2,1 proc.).

Daugiausia skundų buvo pateikta dėl šių įstaigų: Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – 237 skundai, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos – 117 skundų, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos – 113 skundų, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – 100 skundų, Kauno miesto savivaldybės administracijos – 79 skundai, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos – 64 skundai.

5 grafikas. Daugiausia skundžiami viešojo administravimo subjektai, vnt.

Ataskaitiniais metais nemažai išnagrinėtų skundų buvo dėl viešojo administravimo subjektų sprendimų, kuriais buvo atsisakyta skirti subsidijas (paramą) nuo pandemijos nukentėjusiems asmenims, nebuvo skirtos lėšos pagal parengtus projektus, ir kt. atvejais. Taigi, Komisija vertino viešojo administravimo subjektų priimtų sprendimų atitikti teisės aktų reikalavimus.

Pavyzdžiui, Užimtumo tarnyba atsisakė skirti pareiškėjui savarankiškai dirbančio asmens išmoką, kai buvo paskelbta ekstremalioji situacija ir karantinas dėl COVID-19 ligos

pandemijos, nes pareiškėjo savarankiška veikla buvo išregistruota. Įvertinusi teisinį reglamentavimą Komisija padarė išvadą, kad savarankiškai dirbančio asmens sąvoka apima ir veiklą pagal verslo liudijimus, kai asmuo verčiasi individualia veikla, siekdamas gauti pajamų per tęstinį laikotarpį. Savarankišką veiklą pagal verslo liudijimą asmuo turi teisę vykdyti tik tam tikromis dienomis ir toks asmens pasirinkimas savaime negali paneigti jo savarankiškos veiklos tęstinumo požymio. Todėl sprendžiant, ar asmuo nutraukė (išregistravo) veiklą, turi būti atsižvelgiama į visumą aplinkybių, nustačius savarankišką veiklą vykdžiusio asmens atitinkamo apsisprendimo valinį momentą, netapatinant to su aplinkybėmis, kurios nepriklauso nuo konkretaus asmens. Veikla iki karantino ir ekstremalios situacijos paskelbimo buvo registruota ne trumpesnę nei 3 mėnesių laikotarpį per 12 mėnesių, savo valia pareiškėjas savarankiškos veiklos nenutraukė, o 17 dienų veiklos vykdyti negalėjo (nebuvo įgijęs verslo liudijimo) dėl nuo pareiškėjos valios nepriklausančių aplinkybių – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka privalėjo būti izoliacijoje dėl COVID-19 ligos. Komisija konstatavo, kad asmuo, kuris dėl objektyvių priežasčių – valdžios institucijų nurodymų faktiškai negali vykdyti veiklos pagal verslo liudijimą dėl taikomų suvaržymų, iš esmės negali prarasti savarankiškai dirbančio asmens statuso per laikotarpį, kurį asmuo turi izoliuotis ir (ar) pasveikti. Kitoks Užimtumo tarnybos aplinkybių vertinimas, sudarytų prielaidas atgrasyti asmenis nuo valdžios institucijų nustatytų taisyklių laikymosi ir nuo teisės saugiai pasveikti nuo COVID-19 ligos, nes nors ir trumpam nustojus vykdyti savarankišką veiklą, asmuo rizikuotų netekti išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui. Komisija atsakovės išvadas, kad pareiškėjo veikla pagal verslo liudijimą karantino ir ekstremalios situacijos paskelbimo momentu buvo išregistruota, pripažino formaliomis.

Kitu atveju pareiškėja prašė Komisijos panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimą, kuriuo pareiškėjai buvo atsisakyta įtraukti ją į sąrašą asmenų, kuriems taikomos mokestinės pagalbos priemonės patyrus finansinių sunkumų dėl koronaviruso pandemijos (neskaičiuoti delspinigių, netaikyti išieškojimo veiksmų, netaikyti palūkanų, sudarant mokestinės paskolos sutartį). Buvo nustatyta, kad viešojo administravimo subjekto sprendime nebuvo nurodyta, kuo remiantis padaryta išvada, jog pareiškėja faktiškai nepatyrė finansinių sunkumų, todėl Komisija sprendimą panaikino kaip nemotyvuotą ir nepagrįstą bei neatitinkantį Viešojo administravimo įstatymo nuostatų.

Komisija nagrinėjo ginčą dėl atsakovo Švietimo mainų paramos fondo vertinto pareiškėjo sporto projekto, kai tinkamomis finansuoti nebuvo pripažintos teniso aikštelių nuomos paslaugų pirkimo išlaidos. Atsakovas nustatė, kad pareiškėjas neužtikrino viešųjų pirkimų principų įgyvendinimo, nes teniso aikštelių nuomos paslaugas pirkė iš juridinio asmens, kurio valdyme dalyvavo (pareiškėjo vadovė buvo viena iš akcininkų), kas savaime laikytina imperatyvių viešųjų pirkimų principų reikalavimų pažeidimu ir negali būti vertinama niekaip kitaip kaip galima interesų

konflikto situacija. Nustatyta, kad pareiškėjas apklausė tris tiekėjus, iš kurių du tiekėjai apklausos metu atsisakė pateikti pasiūlymus, nurodydami, jog neturi laisvų teniso aikštelių. Į kitus tiekėjus pareiškėjas nesikreipė, nes kitų potencialių tiekėjų Vilniaus mieste apskritai nebuvo. Pareiškėjas atrinko ir apklausė tuos tiekėjus, kurie galėtų užtikrinti paslaugų teikimą ištikus metus ir kurie galėtų talpinti projekte numatytą asmenų kiekį žaisti tenisą. Komisija rėmėsi ir teismų praktika, kad pagal pirkimų teisinį reguliavimą pirkime iš principo nedraudžiama dalyvauti ūkio subjektams, kurie susieti tam tikrais ekonominiais, pavaldumo ar kitais ryšiais, kadangi absoliutaus susijusių ūkio subjektų dalyvavimo pirkimuose draudimas neatitinka proporcingumo principo, ir kad kiekvienu konkrečiu atveju reikia tirti perkančiųjų subjektų veiksmų pobūdį bei padarinius, t. y. būtina įvertinti tai, kiek perkančiųjų subjektų veiksmai faktiškai (realiai) paveikė tiekėjus, ir tai, ar konkrečiam (ar konkrečioms) tiekėjui buvo suteikta daugiau teisių negu kitiems, be individualaus visų atitinkamo atvejo aplinkybių vertinimo negalima neabejotinai nustatyti principų, kaip pamatinių normų, pažeidimą (ESTT 2009-05-19 sprendimas byloje *Assitur*). Komisija sprendė, kad vertinimo išvadoje atsakovas nenurodė argumentų, kad pareiškėjas paslaugos pirkimo apklausos būdu metu būtų nuslėpęs nuo tiekėjų informaciją apie Projekto vykdytojo poreikius arba būtų veikęs nesąžiningai, neatvirai ir tokiu būdu nebūtų garantavęs tiekėjams pirkimo proceso ir su juo susijusių procedūrų viešumo, kas sudarytų pagrindą konstatuoti skaidrumo, lygiateisiškumo principų pažeidimą. Atsakovas Vertinimo išvadoje nepateikė įrodymų ir dėl to, jog įsigytos teniso aikštelių nuomos paslaugos viršijo vidutinės rinkos kainas. Vertinimo išvadoje nėra duomenų, kad atsakovas būtų analizavęs teniso aikštelių rinkos (pasiūlos) situaciją, kad būtų vertinęs ir nustatęs, jog, būtent į interesų konfliktą patekęs asmuo – šiuo atveju konkursą laimėjęs tiekėjas – lėmė perkančiosios organizacijos – Pareiškėjo sprendimą, o ne objektyvi teniso aikštelių pasiūlos rinkoje situacija ar kad Pareiškėjas (Projekto vykdytojas) nebūtų taikęs visiems tiekėjams vienodų reikalavimų ir kriterijų, nebūtų suteikęs vienodų galimybių ir nebūtų pateikęs vienodos informacijos. Komisija vertino, kad atsakovas nepagrindė, jog pareiškėjas turėjo išankstinių nuostatų, nesivadovavo visiems vienodais vertinimo kriterijais, pirkimų principais, pirkimo dokumentais, neatsižvelgė į objektyvius veiksnius.

Dar kitu atveju pareiškėja kreipėsi į Komisiją dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atsakymo, kuriuo pareiškėjai taikytos rinkos ribojimo priemonės, panaikinimo. Komisija nustatė, kad Produktų saugos įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka tarnyba turi teisę, atlikusi ekonominės veiklos vykdytojo veiklos patikrinimą, taikyti rinkos ribojimo priemones, jei nustatomi konkretūs (individualizuoti) taikymo pagrindai. Komisija vertino, kad Tarnyba, atlikusi pareiškėjos patikrinimą, netinkamai įgyvendino jai, kaip rinkos priežiūrą įgyvendinančiai institucijai, suteiktus įgaliojimus. Tarnybos priimamas sprendimas dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo visais atvejais privalo būti pagrįstas pakankamais įrodymais bei teisės

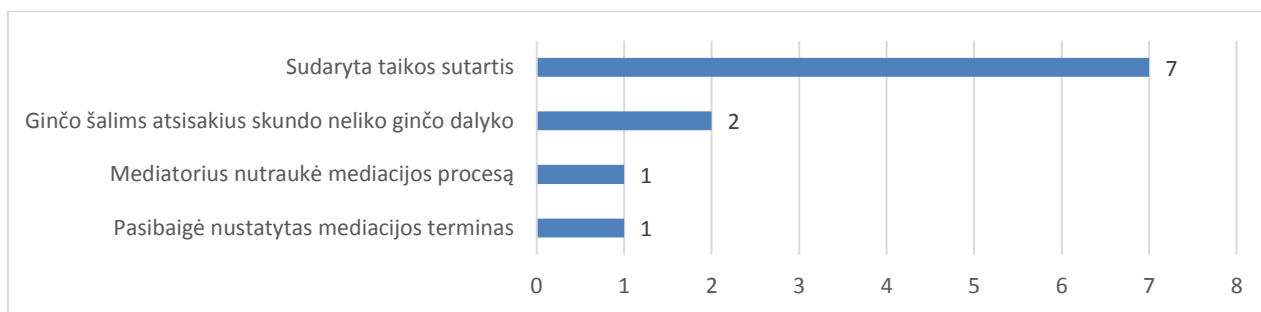
normomis, o taikytos poveikio priemonės – motyvuotos. Komisijos vertinimu, tarnyba tinkamai neįgyvendino procedūros pagal Produktų saugos įstatyme nustatytą tvarką, todėl skundžiamą raštą panaikino dėl esminių procedūrinių pažeidimų bei netinkamo teisinio taikymo ir aiškinimo.

Komisija nagrinėjo skundus, kai Užimtumo tarnyba, remdamasi nuo 2021 m. liepos 1 d. pasikeitusiu teisiniu reguliavimu, pagal kurį subsidija darbo užmokesčiui mokama darbdaviams, kurie apie prastovos paskelbimą informavo Valstybinę darbo inspekciją Darbo kodekso nustatyta tvarka, neskirdavo subsidijų pareiškėjams dėl pavėluoto pranešimo. Daugeliu atveju Komisija tenkino pareiškėjų skundus iš dalies, pripažinusi, kad pavėluotas pranešimas negali apskritai apriboti pareiškėjų galimybės gauti subsidijos, be to, subsidija turėtų būti skiriama nuo to momento, kada apie prastovas buvo pranešta faktiškai. Atsakovė nevertino ir aplinkybių, dėl kurių pranešimas buvo pateiktas pavėluotai. Komisija atsakovę įpareigodavo iš naujo išnagrinėti pareiškėjų prašymus skirti subsidijas, užtikrinant objektyvią bei teisėtą prašymo nagrinėjimo procedūrą, nes atsakovei, kaip viešojo administravimo subjektui, kyla pareiga priskirtas funkcijas įgyvendinti ne formaliai, priimtus sprendimus pagrįsti tiek teisingai nustatytais faktinėmis aplinkybėmis (jų visuma), o taip pat ir tinkamai taikyti teisinį reglamentavimą.

Pavyzdžiui, skunde Komisijai pareiškėjas paaiškino, kad kreipėsi į Vilniaus rajono savivaldybės administraciją, prašydamas pašalinti vietinės reikšmės kelio užtvarus. Tačiau administracija prašymo nenagrinėjo, nurodžiusi, kad klausimą nagrinės pasibaigus karantinui. Komisija pripažino, kad atsakovė nesilaikė Viešojo administravimo įstatyme nustatyto termino prašymui išnagrinėti. Administracija, atlikdama jos kompetencijai priskirtas funkcijas, privalėjo laikytis nustatytų terminų bei organizuoti savo funkcijų atlikimą karantino metu kaip tai ir nustatyta specialiaame reguliavime, kuris numato, kad Administracija darbą organizuoja nuotoliniu būdu. Specialusis reguliavimas nenumato galimybės nesilaikyti Viešojo administravimo įstatyme nustatytų administracinio sprendimo priėmimo terminų juos pratęsiant neribotam laikui „karantino pabaiga“.

Nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymui Nr. XIII-3048 bei atitinkamai IAGNTĮ 15, 16 ir 17 straipsnio pakeitimams, Komisija 2021 metais administracinius skundus nagrinėjo taikant ir mediacijos procedūrą, kaip taikų ginčo sprendimo būdą. Iš 11 mediacijos procesų 7 atvejais (64 proc.) procesas pasibaigė taikos sutarties tarp šalių sudarymu, 2 atvejais pareiškėjui atsisakius skundo (nelikus ginčo dalyko), 1 atveju mediatoriui nutraukus procesą ir 1 atveju pasibaigus nustatytam mediacijos terminui.

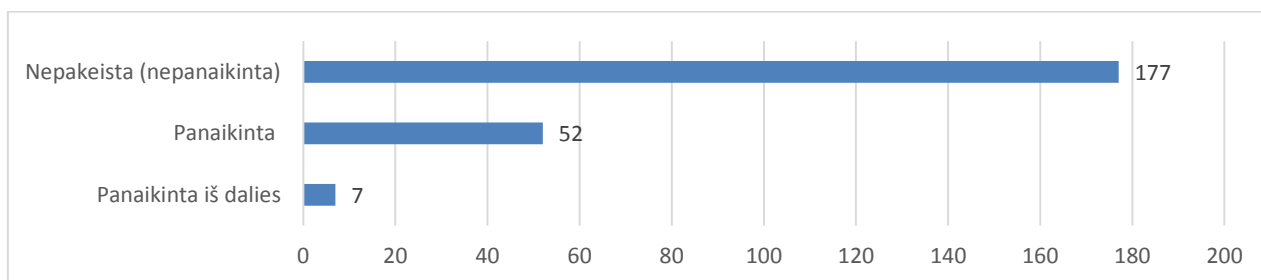
6 grafikas. Mediacijos rezultatai, vnt.

Komisijos priimtų sprendimų patikimumui įvertinti yra svarbūs duomenys kiek sprendimų ginčo šalys apskundžia administraciniam teismui. Dėl Komisijos priimtų sprendimų teismui 2021 m. buvo pateikti 219 skundai. 160 skundų pateikė pareiškėjai, o 59 skundus pateikė atsakovai. Komisijos 2021 m. priimtų sprendimų skaičių (1619) palyginus su teismui apskųstų Komisijos sprendimų skaičiumi (219), matyti, jog teismui nebuvo skundžiami 87 proc. Komisijos sprendimų, vadinasi, jie tapo galutiniais ir įsiteisėjusiais. Ginčo šalių apskųstų teismui sprendimų dalis 2021 m. sudarė tik 13 proc. Tai rodo, jog Komisijos sprendimais ginčo šalys pasitiki, nes pripažįsta juos teisėtais ir pagrįstais. Be to, 2021 m. duomenys rodo, kad 87 proc. Komisijos sprendimų nepateko į teismus, todėl reikšmingai buvo sumažintas skundų skaičius teismams ir paspartintas ginčų sprendimo procesas.

Komisijos priimtų sprendimų patikimumui įvertinti taip pat yra reikšmingi ir administracinių teismų sprendimai, kuriais palikti nepakeisti Komisijos sprendimai. 2021 m. iš viso gauti 236 įsiteisėję teismų sprendimai. Administraciniai teismai 177 Komisijos sprendimų (75 proc.) nepakeitė, 52 Komisijos sprendimus (22 proc.) panaikino, 7 sprendimus (3 proc.) panaikino iš dalies. Šie duomenys rodo, kad teismai didžiąją dalį Komisijos priimtų sprendimų vertina kaip pagrįstus ir teisėtus.

7 grafikas. Teismų sprendimų rezultatai, vnt.

Taigi, Komisija įvykdė pagrindinį strateginio plano tikslą – objektyviai, greitai, mažomis sąnaudomis ikiteismine tvarka išspręsti kilusį administracinį ginčą bei prisidėti prie žmogaus teisių gynimo, šalių sutaikinimo, teisingumo vykdymo ir teismų darbo krūvio mažinimo. Komisija iš esmės pasiekė veiklos vertinimo kriterijų reikšmes bei sėkmingai prisidėjo vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 186 punkte ir 195.2 papunktyje numatytas užduotis užtikrinti ikiteisminį ginčų nagrinėjimą ir skatinti mediaciją bei sumažinti teismams tenkančių bylų krūvius.

Komisija, siekdama užtikrinti sklandų asmenų skundų ikiteisminį nagrinėjimą ir toliau skleis ir viešins Komisijos, kaip ikiteisminės ginčus nagrinėjančios institucijos, veiklą, skatins taikų administracinių ginčų sprendimą – mediaciją. Taip pat sudarys sąlygas kelti skundus nagrinėjančių Komisijos narių ir kitų darbuotojų kvalifikaciją, užtikrins informacinių technologijų naudojimą ginčų nagrinėjimo procese, bendradarbiaus su mokymo ir mokslo įstaigomis dalijantis patirtimi ir žiniomis. Šios priemonės būtinos siekiant tinkamai išspręsti kilusius ginčus bei priimti teisėtus ir pagrįstus Komisijos sprendimus ir tuo prisidėti prie Vyriausybės programos įgyvendinimo.

Pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas